

PETER STJERNSTRÖM

MOTÝLÍ CHLAPEČ

THRILLER

Motýlí chlapec

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Peter Stjernström

Motýlí chlapec – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

PETER STJERNSTRÖM
MOTÝLÍ CHLAPEC

PETER STJERNSTRÖM

**MOTÝLÍ
CHLAPEC**

THRILLER

Překlad Lucie Podhorná

© Peter Stjernström 2015 by Agreement with Grand Agency
Translation © Lucie Podhorná, 2019
Cover design © Anders Timrén
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-447-1

ISBN e-knihy 978-80-7597-487-7 (1 zveřejnění, 2019)

(1)

Před dvaceti šesti lety.

Jihovýchodní Gotland

Matka si syna naposledy přiložila k levému prsu. Její srdce blizoučko jeho drobných rtíků prudce bilo. Jako by vědělo, že chlapci už nikdy nebude tak nablízku. Jako by ho chtělo navždy poznamenat pravidelným rytmem mateřské životní síly a lásky. Její srdce dnes večer bilo hlasitěji než všechna ostatní srdce na celém světě.

Do očí jí stouply slzy. Zhluboka, trhaně se nadechla, aby potlačila vzlyky deroucí se z hrdla. Napadlo ji, kolik žen asi tak ví, kdy svoje dítě kojí naposledy. Třeba si prostě jen zvolí nějaký den, kdy kojit přestanou a dítě zcela přejde na jinou stravu. Jsou z toho smutné? Nebo jsou rády, že je konec? Jí připadá představa tohoto vědomí odporná. Ale tak už to s věděním bývá. Jakmile ho člověk získá, už se do dřívějšího pohodlného, nevědomého života nemůže vrátit. Hledání pravdy je jako neustálá chůze s kamínkem v botě. Bolí to, pokud nenašlapujeme správně.

Chlapeček zavřel oči a začal navyklými pohyby sát. Bledou baculatou ruku si opřel o matčinu hrud' nad prsy, pěstičku lehce sevřenou. Vypadala odhodlaně, i když měla tenké, téměř průsvitné nehtíky. Matka strčila chlapci do dlaně malíček a on jej okamžitě sevřel. Pevně. Právě narozené dítě má spoustu netušených schopností. Porodní asistentka jim na přípravném kurzu prozradila, že novorozenec by se teoreticky dokázal udržet ve visu na šňůře na prádlo, tak silný má úchopový reflex. Matka byla velmi zapálená vědecky a tuhle teorii samozřejmě

vyzkoušela v praxi. A ano, byla to pravda. Dvanáct týdnů starý chlapec dokázal viset na šňůře celých patnáct vteřin a ani nepípnul. Potom už byla příliš zakrvácená, než aby mohla experiment dokončit.

Matka volnou rukou ovinula cíp dlouhé flanelové košile okolo chlapcových nohou. Opatrně pohnula rameny a trupem, aby se o velký polštář v posteli mohla pohodlně opřít. Položila si na něj hlavu.

„Myslíš, že to dnes večer udělají i ostatní?“

Muž sedící u stolu opodál neodpověděl. Zvedl zrak a zadíval se na okraj lesa za oknem.

„No? Co myslíš?“ zopakovala žena naléhavějším tónem.

Muž si odkašlal, až potom jí prosebně pohlédl do očí.

„Mohla by sis, prosím tě, vzít ještě jeden prášek? Já jsem si dal třikrát dvacet miligramů a cítím se naprosto vyrovnaně.“

„Můžeš mi odpovědět na otázku a přestat mi vykládat, že se mám zfetovat? Ptám se tě, jestli si myslíš, že to dnes udělají i ostatní.“

„Nevím. Asi ano. Dnes je na to první skutečně vhodný večer. Takže asi jo. Měli by to udělat.“

„Jo, já vím. Ale stejně.“

Matka opatrně pohladila hebké vlásky na chlapcově hlavě. Vír na temeni se mu stácel proti směru hodinových ručiček, což ji pokaždé zarazilo. Takový vír je totiž recesivně dědičný. Její vlastní vír se jí ve vlasech stácel po směru hodinových ručiček čili byl dominantně dědičný. Chlapcův vír by se tím pádem měl stáčet stejně. Zvláštní. Příroda si z téhle malinké bytosti utahuje očividně už teď.

„Nikdy přece nevíme, jak to je doopravdy,“ dodala. „Nemůžeme si být úplně jistí. Možná si to někdo rozmyslí. Co?“

Muž mlčel. Na stole před ním leželo několik nástrojů a plechovek a různé náradí. Vzal do ruky mastný hadr a vytřel jím starou nádobu s tukem. Potom začal tuk vtírat do malého koženého postroje. Vyrobil ho z popruhů starého batohu, který našel na půdě téhle chaty.

Koupili ji velmi levně před několika lety, když po zhroucení akciových trhů prudce klesly ceny bytů, domů a chat. Všechno to vyvolal krach na burze, kterému se přezdívalo „černé pondělí“. Spoustu majitelů domů daně z nemovitosti zatěžovaly a někdy se dokonce stalo, že budovu s nízkou tržní hodnotou nabízel její majitel úplně zadarmo, aby unikl daním, které se s vlastněním nemovitosti pojily.

Tahle chata byl starý domek z vápence v obci Burs v jihovýchodní části ostrova Gotland. Posledním majitelem byl kovář narozený na konci devatenáctého století, osamělý a stranící se lidí. Dožil se velmi vysokého věku a v chatě žil ještě skoro čtvrt století poté, co po jeho službách přestala být poptávka. Po kovářově smrti byl domek dlouho prázdný, protože podle dědiců stál na nevhodném místě a kvůli chladným, nemítnutým vápencovým zdím byl ve špatném stavu. Byla to spíš stará kovárna než chata, tvořila ji jediná velká místnost s masivním ohništěm téměř v úrovni podlahy. Elektřinu si starý kovář sice zavést nechal, dokonce i vodu, ale septik vykopat odmítl, i když mu jeho nejbližší soused, sedlák s bagrem, nabízel, že to udělá zadarmo. Kovář raději vykonával potřebu v kadibudce. Každou druhou sobotu si zašel do burské městské sauny a tam se opláchl. Byl velmi tichý, ale vždycky přátelský.

Na konci osmdesátých let se dědicové konečně dohodli, že zavolají makléři a pokusí se barabizny zbavit. A přesně jak odjakživa věděli, nemovitost neměla nijak velkou cenu. Tenhle mladý pár si proto svou vysněnou chatu mohl koupit za směšnou cenu, jen ze svých úspor a s malým výzkumným stipendiem. Jiní zájemci o koupi nebyli.

Mladý pár zchátralost zakoupeného domku nijak netrápila. Naopak, byli nadšení, že mu mohou vtisknout osobitého ducha. I když to v zásadě znamenalo jen to, že uvnitř pořádně uklidili, vybělili stěny a koupili nové postele.

Dům ležel u líně tekoucí řeky asi dvacet metrů za okrajem hustého lesa. Nedaleko od něj se táhly louky podél kilometry dlouhých, mírně

se svažujících kamenitých burských pláží. Kdyby se mladý pár odhodlal vstoupit na ostré kamenité dno, mohl by dojít až sto metrů od břehu a voda by jim stále nedosahovala ani po pás. Potom přišel sráz a proudy. Černá studená voda.

Mladá dvojice společně trochu vyčistila pobřežní písčítý úsek lesa mezi domkem a mořem. Teď měli z chaty úžasný výhled na moře. Tohle byl jejich Gotland, vzdálený od minigolfových hřišť a toboganů na západní straně ostrova. Odlehlý, tichý a v těsném spojení s přírodou. Jedinou vadou na jeho kráse bylo, že na pobyt zde měli příliš málo času. Během týdne vedli spolu s několika dalšími mladými vědci intenzivní život ve Stockholmu. Práce, volný čas i rodina do sebe naprosto dokonale zapadaly. Mladý pár našel smysl života.

„Přines mi ten sáček, prosím,“ požádala matka. „Chci se podívat, co máme.“

Muž vstal od stolu a přistoupil k posteli. Posadil se na pelest vedle ženy a položil ruku na nahá zádíčka chlapce. Palcem ho pohladil mezi lopatkami. Kůži měl teplou, brzo se začne potit jako vždy, když ho matka chvíli kojí. Muž otevřel malý barevný sáček a ukázal ženě jeho obsah.

„Ty jsi nekoupil slané žabky? Vždyt' víš, jak mám slané žabky ráda.“

„Neměli je. Jenom ty měkké černé, posypané cukrem. Ty ráda nemáš.“

„Ach jo, já ale chci ty tvrdé hnědé s práškem. Potřebuju chlorid amonný!“ vyhrkla žena zklamaně a sáček odstrčila.

Zhluboka, zoufale si povzdechla a nedokázala zadržet slzy. Tělo jí zachvátil pláč a hrud' se jí roztřásla tak, že chlapečkovi vyklouzl prs z úst. Jeho velké zklamané zorničky dvě vteřiny upřeně zíraly před sebe. Potom chlapeček zavřel oči a rozkřičel se.

„No tak. No tak.“

Muž přesunul ruku z chlapcových zad na tvář jeho matky.

„No tak. Všechno bude dobré.“

Žena se poněkud uklidnila. Chlapec se opět přísál.

„Dej si tohle,“ řekl muž.

Vytáhl ze sáčku jednu slanou a jednu sladkou gumovou rybičku a pomalu, metodicky jim olízal bříška. Potom k sobě rybičky přitiskl a ony se slepily.

„Tumáš, extra rybí sendvič! Aspoň troška salmiaku.“

Pozvedl rybičky ženě k ústům. Ta natáhla krk a v polovině je překousla.

„Hmm, i tak jsou dobré,“ řekla.

Na tváři se jí objevil nepatrný úsměv. Horní stranou ukazováčku si otřela slzy pod očima.

„Nechápu, proč je dnes tak těžké sehnat slané žabky. Tak jo, dej mi i ten zbytek.“

Muž jí vstrčil do úst druhou polovinu rybiček a spolu s ní i část svého ukazováčku. Když na něj žena pohlédla, mezi obočím se jí objevila nesouhlasná vráska a muž se stáhl. Nestál o další při, v posledních dnech to u nich doma byla jen samá hádka a pláč. Oba chtěli v podstatě to samé, ale stejně si svoje pocity museli vylít na tom druhém. Zpochybňování myšlenek patřilo k jejich vědecké přípravě. Pochybovali o všem, dokud nezůstala jediná pravdivá hypotéza. Té se následně drželi, dokud nová fakta opět nezamíchala kartami.

„Už to bude?“

„Ano, tohle prso.“

„Fajn, tak po posledním hltu začnu tetovat.“

„Hm... Já vím. Bože, mně se to tak přičí.“

„Přines mi ho. Brzo.“

Muž nechal sáček se sladkostmi na okraji postele a šel si zase sednout ke stolu. Vytáhl tetovací strojek a ověřil si, že funguje, jak má, když zkusmo potetoval kousek namaštěného koženého postroje. Ano, in-

koust teče. Muž napsal na popruh neohrabanými, ale dobře čitelnými velkými písmeny krátké vyznání rodičovské lásky a chlapcovo křestní jméno.

Odložil strojek a vzal do ruky lahvičku s dezinfekčním alkoholem. Nalil si do dlaně loužičku a důkladně si mnul ruce, dokud se tekutina zcela nevypařila. Potom ostražitě vyhlédl z okna ven, jako by se snažil postřehnout nějakou změnu počasí nebo světla. Venku to však vypadalo stejně jako před chvílí, byl večer, jaro se chýlilo ke konci a nad loukou tančila mlha jako zahalené víly. Na noční výlet do terénu si nemohli přát lepší počasí.

„Už usnul,“ oznámila matka.

„Dobře, tak mi ho přines,“ řekl muž a rozprostřel na stole světlo modrou dečku.

„Nevím, jestli to zvládnu. Nemohla bych jít na chvilku ven, až to budeš dělat?“

„Ne, prosím tě, vždyť ho musíš držet. Nedokážu udržet strojek, hadřík a ještě i jeho. Mám jenom dvě ruce!“

Žena přistoupila ke stolu s chlapečkem na jedné ruce a sáčkem se sladkostmi v druhé. Položila spící dítě bříškem na deku a posadila se na židli vedle svého muže.

„Tak jo, dej sem ještě jeden prášek. Chceš banánový sendvič?“ zeptala se.

„Ano, prosím.“

Žena vytáhla ze sáčku dva gumové banánky a olízla jejich spodní stranu. Vložila mezi banánky tabletu, slepila je a nakrmila svého muže.

„Tady máš speciální banánový sendvič. Víím, jak máš chemickou banánovou příchuť rád. Tohle je pentyl acetát deluxe!“

Muž zamručel, aby dal najevo potěšení. Teď však nebyl na rozkoš prostor. Teď si jen chtěli udržet paniku od těla. Udržet myšlenky

v šachu. Soustředit se na to podstatné. Muž dal ženě jednu tabletu. Ta ji zkušeným trhnutím hlavou vzad spolkla, nepotřebovala ji ani zapíjet.

Potom muž začal pečlivě, ale velmi opatrně vmasírovávat chlapci do zad znečitlivující mast, kterou vytlačoval z bezbarvé hliníkové tuby, na níž bylo matčíným rukopisem napsáno pouze chlapcovo jméno. Byl to její vlastní recept, do lidokainové masti vmíchala značnou dávku adrenalinu s prilokainem, aby mast dlouho působila a bolest byla co nejmenší. Teď stačilo už jen několik vteřin počkat, bolest bude utlučená a nevyhnutelné může začít.

„Tak jo. Teď ho musíš pevně držet za ramena. Ať se bude dít cokoli, nesmíš ho pustit, dokud to nedokončím. Chápeš? Bude to rychlé.“

„Já vím.“

Muž se k ženě otočil a položil jí předloktí na ramena. Potom jí pažemi sklouzl na záda a dlouze a těsně ji k sobě přivinul. Přitiskl se čelem k jejímu a zadíval se jí upřeně do očí.

„Miluju tebe a Jonase víc než cokoli jiného. Teď mu to darujeme, že ano?“

„Teď mu to darujeme,“ zopakovala matka. „Jste autentičtí, teď mu to darujeme. Darujeme mu život – imago.“

„Darujeme mu život – imago.“

Muž ji políbil na ústa s mlasknutím, kterým dal jasně najevo, že jejich objetí je u konce.

Asi minutu čekali, až lidokain začne účinkovat. Chlapeček klidně spal na dece. Minuta byla nekonečně dlouhá a páru se před očima promítaly měsíce bezbřehé lásky k tomuhle dítěti. Mysleli na to, jak matce rostlo břicho, jak chlapeček uvnitř kopal, jak se rozplakal, když vyklouzl ven, jak se poprvé otočil, jak byl kvůli prořezávajícím se zoubkům ukňouraný, jak žvatlal, jak se usmíval a jak se na ně oddané koukal.

Potom muž zapnul strojek. Znělo to jako něco mezi elektrickým šlehačem a zubařskou vrtačkou, i když poněkud tišeji. Zvuk se malinko ztlumil, jakmile jehla pronikla první vrstvou kůže.

Chlapec se okamžitě rozkřičel. První výkřik byl velmi dlouhý a hlasitý. Jediný tón trvajících sedm vteřin, na tak malinké plíce celou věčnost. Strojek i navzdory bolestnému jekotu vytrvale pracoval. Když chlapci došel vzduch, rychle se nadechl a dál vřískal jako šílený. Vyrážel ze sebe výkřiky v jakési zajímavé hyperventilaci.

Jeho křik se mísil s křikem matky, křikem muže a vzteklým vrčením strojeku.

„Tak ho přece drž!“ hulákal muž. „Vyklouzne ti, nesmíš ho pustit! Už to bude!“

„Vždyť ho držím! Nevidíš, že má úplně rudá ramena?“

„Vidím! Kurva, chudák kluk!“

Muž tetoval rychle. Hadříkem otíral z rány přebytečný inkoust a krev, aby viděl na práci. Přitom stříkal chlapečkovi na záda dezinfekci a osušoval ji čistými dezinfekčními ubrousky. Tetování nakonec nevypadalo tak hezky, jak si představoval, ale bude stačit. Z tváře mu odkapával pot, musel se narovnat, aby kapky nedopadaly na dítě. Rána byla každopádně dostatečně velká, tím si byl celkem jistý. Musel ještě dokončit detaily vzoru, trvalo mu to několik minut. Dítě nepřetržitě ječelo. Jeho matka třeštila oči, plakala a zoufale úpěla. Občas prudce, rychle zadupala na dřevěnou podlahu. Chlapcova ramena ale nepustila.

Když byl muž hotový, zvedl chlapce z dečky nasáklé krví, potom a dezinfekčním alkoholem. Začal s ním v náručí obcházet pokoj a snažil se ho uklidnit monotónním houpavým pohybem. Nepomáhalo to. Vydal se s ním tedy k posteli s velkým polštářem, kde se opět usadila žena. Chlapeček dosud křičel, už ne panicky, ale velmi cílevědomě. Chtěl, aby ho někdo zachránil, chtěl přežít.

„Ted' mu dej druhé prso. Brzo s ním musíme jít ven.“

Matka si chlapce vzala a opřela se o polštář. Rozepnula si knoflík na košili a ukázala chlapci svůj pravý prs. Odkapávalo z něj mléko. Setřela ho rukou a vlhkým prstem přejela chlapci po rtech.

Z očí jí dosud tekly slzy. V posledních dnech vyplakala neskutečné množství slz. Měla pocit, že snad už nikdy nepřestane plakat.

„Můžeš zapnout to nové Madonnino album? Madonnu miluje. Hlavně „Vogue“, to je dvanáctá skladba. Pusť rovnou tu.“

Muž vložil do přehrávače stojícího na krbové římse CD, několikrát zmáčkl *vpřed* a potom *play*. Snížil hlasitost. Basy zvýšil na maximum. Pokojem se rozlehl funk a Madonnin nosový hlas.

Strike a pose.

Chlapeček obemkl rty bradavku a začal sát mléko. Pomalu se vracel do života. Sál a sál a neklidně se přitom kroutil. Prs představoval v jeho životě jedinou jistotu. Sem tam se zřejmě malinko nadechl koutkem úst, jelikož usilovné sání přerušil pokaždé jen na kratičký okamžik. Kvůli podtlaku to znělo, jako by slabě říhal.

Matka cítila, jak se jeho tělíčko postupně uvolňuje. Chlapeček usnul, úplně propocený a s otevřenými ústy plnými mateřského mléka, které nestihl spolknout. Vytékalo mu z koutku úst, lepkavé a téměř průhledné. Ručky měl vrásčité jako stařec.

Pohladila ho po propoceném chmýří na temeni. Chlapec byl teď klidný, naprosto vyčerpaný. Žena přestala plakat, její oči dokázaly už jenom tupě zírat na tělíčko v náruči. Věděla, že to nejhorší je teprve čeká. Strčila ruku do sáčku se sladkostmi a vytáhla z něj několik bonbonů. Navyklým pohybem přidržela mezi rty okraj obalu a vzápětí bonbon drobným trhnutím rozbalila. Postupně si je všechny nastrkala do úst. Čokoláda, smetana, máta – všechno najednou. Začala zuřivě žvýkat.

Muž už stál na chodbě. Strop tam byl tak nízký, že se musel trochu hrbit. V ruce držel namaštěný postroj. Na sobě měl starou sportovní

bundu Fjällräven a na nohou vysoké zelené boty s okrajem ohrnutým tak, že byla vidět vnitřní strana podšitá látkou.

„Pojď,“ řekl tiše. „Musíme jít.“

„Počkej chvílku, ještě ho přebalím.“

„Ne, žádnou plenku mít nebude. Jenom postroj. Musíme mu dát všechno. Všechny možnosti.“

Žena se zvedla a přišla k muži. Spícího chlapce držela před sebou, jako by to byl cenný dar, který chce předat mocnému králi.

„Ne, vezmi ho ty, drž ho pod bundou, ať je v teple,“ řekl muž a přehodil ženě přes ramena starou péřovou bundu. „Po takovém záprahu bude určitě dlouho spát. Chudáček malá.“

Tu noc bylo teplo a bezvětří. Slunce sklouzlo za severozápadní obzor, aby se o pouhých pár hodin později opět vynořilo na severovýchodě. V tomhle ročním období se nikdy pořádně nesetmelo.

Chvíli kráčeli po staré pěšině odbočující k chatce z hlavní cesty. Po jedné straně pěšiny se táhl bahnitý příkop, dosud zčásti zaplněný vodou z jarního tání. Okolní les byl hustý a plný nízkých borovic, které rostly velmi pomalu, protože jim ostré podzimní a zimní větry ztěžovaly život.

V nejhustším lese mladý pár přešel příkop a začal se pomalu prodírat větvemi. Půda byla místy podmáčená a chůze po ní byla obtížná. Ale zanedlouho se před nimi otevřela mýtina s podlouhlými jámami v zemi. Vytvářely dojem, jako by se mýtina pohupovala, skoro jako by viděli staré mořské dno, které tady bylo, dokud se země nezvedla a neproměnila krajinu nejdřív v pobřeží a potom v les.

Muž šel celou dobu první a přidržel větve, aby žena mohla chránit chlapce.

Kráčeli mlčky. Vzduch byl nehybný.

Ušli pouhých několik set metrů, když se muž zastavil a rozhlédl se houštím. Přinutil se na ženu usmát. Ale vypadalo to spíš jako křeč ve tváři.

„Tady to je. Tyhle larvy už přes rok hibernují. Teď je řada na nich.“
Ukázal na jeden hustý, trnitý a nepřívětivě působící keř. Nadzvedl několik větví a nahlédl pod ně.

„Dokonalé. Koukni.“

Žena se taky podívala.

„Skvělé načasování.“

„Vypadají připraveně, co?“

„Jo, to jo. Jestli tohle nezabere, tak...“

Křoví bylo plné šedobílé lepkavé hmoty, která vypadala jako směs pavučin a pěny pěnodějek. Krásně utkané hedvábí chránilo obyvatele keře; stovky, možná tisíce hemžících se lepkavých larev a kukel, které se tísnily na každičké nízké větvičce. Kopřivy okolo byly skoro stejně vysoké jako sám keř.

Muž a žena se na sebe podívali. Ve shodě přikývli.

Skrze tenké lepkavé obaly kukel prosvítaly různé tvary. Na kopřivách a větvích pod kuklami ležely ostatky mrtvých larev, jež tvořily zásobárnu, která živila ostatní larvy, než se zakuklily. Některé larvy se dosud zakuklovaly a zbavovaly se svých larvích oblečků. Kroutily se sem a tam, hemžily se a šermovaly malými tělíčky. Bylo to úžasné představení.

Většina larev však už svou první proměnu dokončila a teď se pomalu, téměř nepostřehnutelně kývala. Kukly vyčkávaly, až přijde jejich čas, a visely přilepené zadečky k úhledně utkanému hedvábnému polštáři. Brzo vstoupí do dalšího životního stadia.

Muž vytáhl lano a omotal ho okolo jedné ze silnějších větví ve středu keře. Konec lana stáhl karabinou. Potom vyndal připravený postroj a požádal ženu, aby spícího chlapce podržela. Děťátko viselo ženě na ruce tvářičkou dolů. Tvrdě spalo. Muž mu postroj opatrně připevnil okolo buclatých nožek a tenké popruhy zapnul od chlapcova pasu křížem přes ramena. Tam, kde se popruhy setkaly, zacvaknul karabinu.

Napnul lano. Teď se chlapcovo tělo pohupovalo ve vzduchu jako bez života, jako prase stažené z kůže, které zvedli na jatkách kladkou do vzduchu.

„Teď se můžeš rozloučit. Pospěš si,“ řekl muž tiše.

Matka si přitiskla chlapce k vlhké tváři. Pošeptala mu něco do ucha, zamumlala k jeho tváři. Zapřísáhla se mu svou láskou a pohladila ho po bříšku. Políbila ho na ústa, oči a čelo. Chlapeček spal, vypadal klidně.

Potom si ho vzal muž. I on chlapci něco potichoučku sdělil.

Sundal obvaz, který dosud chránil čerstvé tetování, a posunul visícího chlapce pod větev, k níž přivázal lano. Čím hlouběji v keři se chlapec nacházel, tím víc muž lano utahoval. Zároveň opatrně pouštěl ostatní větve, které dosud držel, až nakonec chlapce visícího mezi lepkavými larvami zcela zakryly. Potom druhý konec lana omotal okolo nedaleko ležícího kmene borovice. Zbytek lana svázal do úhledných ok a připevnil k uzlu.

Muž a žena se vzali na ruce. Skrze větve viděli chlapcova záda. Rána mokvala, ale nekrvácela příliš. Přesně podle plánu. Keř kypěl životem, doslova jím vřel.

Slzy konečně zmizely. A i pochybnosti. Byli vyprázdnění. Byl konec.

Když se mlčky těžkým krokem vraceli lesem zpět, spící chlapec pořád ještě visel v postroji. Společnost mu dělal jen nespočet hemžících se larev a lepkavých kukel.

(2)

Paprsek ranního slunce zářil přímo na něj. Když se probudil, přepadl ho pocit, jako by uvízl v něčem lepkavém. Musí ze sebe všechno strhat, aby se ochladil. Kroutil pažemi, chtěl se osvobodit. Jedna noha mu uvízla v čemsi měkkém a on ji musel kopnutím uvolnit. Póry kůže měl rozšířené, řinul se z nich pot. Pevná guma v pase mu při tom ani v nejmenším nepomáhala.

Na krátký okamžik si nedokázal vybavit, kde je. No samozřejmě. Včera večer přece nebylo takhle teplo. Ne, bylo tady chladno, skoro zima. Přesně, jak to chtěl. Naproti tomu si pamatoval, že před usnutím cítil zvláštní zápach. Vystrčil nos ze svého úkrytu pod příkrývkou. V pokoji to zapáchalo jako přehřátý toustovač, který pilně opéká, ale přitom v sobě nemá žádný toust. Suchá elektřina.

Tlustá syntetická příkrývka teď ležela na zemi, prostěradlo pod ním bylo celé propocené. Otočil hlavu a zadíval se na topení pod oknem. Zapnuté naplno. Když do malé ložnice začalo svítit slunce, uvnitř se udělalo nesnesitelné horko. Kdyby tady byly nějaké závěsy, zatáhl by je. Natáhl se a cvakl vypínačem na boku topení. Roztáhl nohy, jak nejvíc dokázal, a paže si založil pod hlavou. Pokusil se představit si zimu.

Dřevo na neomítnutých palubkách vytvářelo vzory. Suky a žilky vypadaly jako oči a ústa. Veselá, zahořklá, šílená. Strop pokrývalo stejné

dřevo jako stěny, ale prkna byla užší a sukovitých očí na nich bylo víc. O hodně víc, kvůli čemuž strop vypadal daleko zlověstněji než zdi. Ze stropu na něj zíraly stovky očí. Zdálo se, jako by přemýšlely, co tady on v jejich světě vlastně pohledává. Čím víc se do nějakého oka díval, tím upřeněji mu pohled oplácelo. Zkusil jedno oko vyzvat k soutěži, kdo vydrží déle nemrknout, ale přirozeně prohrál.

Podíval se na hodinky, které si položil na židli vedle postele. Tři čtvrtě na osm. Dost brzo, když vezme v úvahu, že šli spát dvacet minut po třetí. Ale zpocené probuzení ho dokonale probralo. Nemá cenu snažit se znovu usnout.

Nakonec to včera přece jen byl vcelku klidný večer. Dali si s Björnem večeři v horském hotelu. Björne potom jako obvykle začal na baru okouzlovat nějaké holky svým neustálým řečením a smíchem. Jako obvykle to skončilo tak, že u nich na chatě uspořádali afterparty. A přesně jako obvykle se holky po několika hodinách omluvily a řekly, že zítra je taky den. I když se smály a dodávaly, že takhle se už dlouho nepobavily. A jelikož taky jezdí na prkně, můžou se spolu zítra možná trochu projet, co? Ne, zdá se, že Björneho s těmi jeho neustálými legráckami ženy nedokážou považovat za skutečný sexuální objekt. Copak se nechce s nějakou vyspat? Nebo o co mu vlastně jde? Jestli to chce, nemůže s holkami hrát půlku noci šarády s názvy filmů. I když to samozřejmě byla neuvěřitelná legrace. Zvláště když Björne začal dvěma vařečkami bubnovat jako šílenec na ten svůj velký pupek. Holky hádaly hrozně dlouho a Björnemu už úplně zrudlo břicho, než to jedna z nich rozlouskla: *Hunger Games*.

Představa Björneho a jeho břicha mu zlepšila náladu. Vstal a otevřel okno, aby dovnitř vpustil trochu chladu. Na svahu bude studený, jiskřivý den. Zdálo se, že nefouká. Zadoufal, že na vrcholu bude otevřeno a oni budou moct vyjet lanovkou až nahoru. Viset a houpat se na sedačce vysoko ve vzduchu, namačkaný v kabině spolu s dalšími natě-

šenými lidmi, to byl podle něj strašidelný a silný pocit. Na cestě za dobrodružstvím.

Björne spal na rozkládacím gauči ve velkém pokoji. Složil se tam, když Jonas dokončoval úklid po večírku.

Žmolkovité polštáře byly pečlivě naskládané podél stěny u paty gauče. Sklenice byly umyté a stály na utěrce vedle dřezu. Zbytky brambůrků byly zpět v sáčcích uzavřených plastovými klipsy.

Jonas zapnul troubu a zazpíval fanfáru.

„Krásný nový den, Björne! Dobré ráno.“

Björne se pomalu otočil a odhrnul si z obličeje dlouhou ofinu.

„Ech, nazdar, Jonasi. Jdi do háje, zrovna jsem měl tak krásný sen. Zdálo se mi, že jsi mi nachystal suprovou snídani – čerstvé rohlíčky, vařená vajíčka, pomerančovou šťávičku s dužinou a kávičku s teplým našlehaným mlíčkem. A ty mě pak vzbudíš do kruté reality.“

„Neboj, klidně si ještě polež. Snídani zařídím.“

Jonas doplnil do kávovaru vodu a kávu ze sáčku nasypal bez odměřování přímo do filtru. Na sporák postavil hrnec s vodou a zkontroloval, jestli je malá trouba už dost vyhřátá. Pak vytáhl z ledničky potraviny. Björne ze sebe strhl příkrývku, hodil ji na zem a odšoural se na toaletu, kde se celkem dlouho zdržel.

Z Jonase a Björneho se stali nejlepší přátelé, když spolu studovali práva v Lundu. Cestu si k sobě našli hned první týden. Většina studentů práv se oblékala do oděvů drahých značek, ale Jonas i Björne byli zastánci otrhaného vintage stylu ze sekáčů. Jejich první rozhovor začal tím, že ani jeden z nich nechápe, jak si jejich spolužáci můžou dovolit tak drahé oblečení. Vcelku záhy se dostali k zásadním morálním otázkám života a skončili u toho, jak moc měli v dětství rádi zábavný pořad *Mámin nový kluk*, který vysílali v rádiu. Oblíbený akční hrdina jich obou byl Thunder a oba dokázali odříkat jeho skeče slovo od slova.

Björne oživoval svět svými rozmáchlými gesty a spoustou smíchu. Jonas byl spíš zdrženlivý a přemýšlivý. Ale téměř na všechno měli identický názor.

Po státnicích začali oba pracovat na Daňovém úřadu ve Stockholmu. Ve srovnání s jejich kamarády v nóbl firmách to nebyla žádná oslnivá kariéra. Z těch kamarádů se nejdřív stali koncipienti u soudů ve velkých městech a potom si je rozebraly významné advokátní kanceláře. Těm dvěma to však nijak nevadilo. Björnemu se líbila představa, že je součástí něčeho, co je společnosti skutečně prospěšné. Pro Jonase bylo nejdůležitější to, že může pracovat na zajímavých úkolech a nemusí přitom hrát nějakou společenskou hru, která se, jak dobře věděl, pojí s riziky. Odvádět dobrou práci a nebýt přitom moc nápadný, to byl jeho styl.

„Budeš už? Taky tam potřebuju,“ zavolal Jonas ke dveřím toalety.

„Klid. Ještě minutku,“ odpověděl Björne zevnitř.

„Jak chceš ta vajíčka?“

„Haha, ty jeden perfekcionista!“ zavolal Björne. „Fajn, chci je přesně tak, aby žlutek zrovna začal tuhnout. Nesmí být úplně tekutý, ale ani uvařený. Když si teda mám vybírat. Může být?“

„Dobře!“

Björne vyšel z toalety a pustil dovnitř Jonase. Ten vytáhl z kapsy krabičku zápalek a několik rozškrtl ve snaze přebít zápach.

„Můžeš vytáhnout ty rohlíky? Nejpozději za minutu budou hotové.“

Björne zamířil do kuchyňky a vytáhl rohlíky z trouby. Potom dlouhou lžící zamíchal džus ve džbánu, nalil si ho do sklenice a několikrát se lačně napil. Neměl vyloženě kocovinu, ale necítil se ani nijak zvlášť svěží. Bavili se tak skvěle, že toho nepotřebovali moc vypít.

Po několika minutách zavolal Jonas z toalety:

„Björne?“

„No?“

„Můžeš ta vejce sundat z vařiče?“

„Co, už? Jak to víš? Hodinky máš přece tady.“

„Teď. Sundej je hned teď.“

„Dobře.“

Björne odtáhl hrnec ze sporáku a zalil vejce studenou vodou.

Björnemu i Jonasovi se na Daňovém úřadu dařilo. Kolegové je považovali za milé a tvořivé kluky, kteří zvládají i obtížné výzvy. Už po půl roce jim nabídli práci na speciálním oddělení, kde se vyšetřovaly firmy, které si vedly účetnictví tak složité, že to zavánělo hospodářskou kriminalitou. Ukázalo se, že Björne má jako nadšenec do počítačových her zvláštní nadání na vyhledávání údajů v různých systémech. Dokázal najít nemožné a porovnat různé údaje způsoby, které někdy nebyly zcela v souladu s pravidly a nařízeními, i když jejich oddělení pracovalo ve zvláštním režimu. Jonas byl s počítači úplně neschopný, ale jeho analytické schopnosti byly o to pronikavější. Často se při vyšetřování strefil hned na začátku, což oddělení šetřilo čas i zdroje. Jeho nadřízený rád velebil Jonasu „výjimečně dobrý instinkt“.

Usadili se u malého barového pultu, který odděloval kuchyni od pokoje, a pustili se do snídaně. Björne si čerstvě upečené rohlíky potřel tlustou vrstvou másla, které se rychle rozpouštělo, a vesele, nadšeně si přitom prozpěvoval.

„Snídaně je bezpochyby jedno z nejlepších jídel dne.“

„Hned vedle oběda a večeře, co?“ ušklíbl se Jonas a malým ručním šlehačem na baterie, který si s sebou na chatu přivezl, začal šlehat teplé mléko. „Podle mě je nejlepším okamžikem dne první kafe. Jen nesmí být ani moc silné, ani moc slabé, musí být právě tak akorát. Přesně tak akorát.“

„Ale vážně. Snídaně na horské chatě je druhá nejlepší věc na světě. Ta první je snídaně v hotelu. Třeba v Německu, kde na švédském stole stojí velká mísa s malými nutellkami. A takové ty malinké kulaté sýrečky

v červeném plastu. Ty jsou fakt dobré. A plundrové pečivo s kousky čokolády. Mňam...“

„To není plast.“

„Co?“

„Na těch sýrech. Není to plast, je to vosk.“

„To je jedno. Mají takový tenký provázek, abys z nich ten... vosk mohl stáhnout.“

Snídali a u toho rozebírali, jaký byl včerejšek a že by se holkám měli ozvat. Dumali, jestli dnes bude otevřené celé středisko a zdali by si v tom případě mohli dát v rokli menší freeride.

Když byli oba dosyta najezení, chvíli jen mlčky seděli a upjeli z hrnků. Pak Jonas, který už dávno dojedl, svůj hrnek odložil a oběma rukama si uhladil vlasy dozadu.

„Poslyš, Björne, chtěl bych si s tebou o něčem promluvit.“

„Ano...?“

„No, působí to celé trochu podezřele, ale minulý týden mi volala nějaká headhunterka. Měla za úkol pokusit se mě přetáhnout do nové práce. Nebo mě minimálně přesvědčit, abych přišel na pohovor.“

„Páni. Jaká to byla práce?“

„Nechtěla mi to říct, dokud jí neprozradím, jestli bych si práci v tom oboru dokázal představit. Tak jsem se samozřejmě zeptal, o jaký obor jde. Na to mi oznámila, že to je stejný obor, v jakém dělám teď, jenže soukromý.“

„Cože? Aha, náš slavný Soukromý daňový úřad? To byl nějaký vtip, nebo co?“

„Ne, zřejmě je to některá z takových těch informačních firem. Rostou teď jako houby po dešti. Je to něco mezi detektivní kanceláří a vyšetřovací službou. Zkoumají třeba neoprávněné zastupování, velké ztráty ve skladech, prodej falešných léčiv a tak. A taky mají monitorovací zakázky, ale u těch moc nevím, co to vlastně je.“

„Ale kdo jim ty zakázky zadává?“ podivil se Björne a natůkl další vejce.

„Hlavně firmy, ale taky hodně bohatých soukromníků. Podniky, které nechtějí jít se svými problémy na policii, protože pak bude vyšetřování veřejné a může jim poškodit značku. Ty jejich problémy jsou navíc často mezinárodní, a když se do toho musí zapojit policie z několika různých zemí, vznikají z toho jenom zmatky. Ale říkala mi, že tyhle služby si může objednat i státní policie, kontrarozvědka nebo Daňový úřad, když jim nestačí vlastní zdroje.“

„Ty bláho. To zní dost šíleně. Když se privatizuje už i Velký bratr... No a co jsi jim řekl?“

„Řekl jsem, že si to promyslím. Po víkendu mi znovu zavolá. Co si o tom myslíš?“

„Já nevím. Ale zní to napínavě, to jo. Nabízeli dobré prachy?“

Na to se Jonas headhunterky nezeptal. Celá situace ho víceméně zaskočila. Chvíli si s Björnem ještě povídali a zvažovali klady a zápory. Björne řekl, že má dojem, že každý zaměstnanec má právo na až rok neplaceného volna, aby si mohl vyzkoušet jiné práce. Jonas odvětil, že se mu současná pozice sice líbí, ale práce samotná mu už přijde hodně jednotvárná. V informační firmě by měl daleko volnější ruku, tvrdila headhunterka. Hlavní jsou pro ně výsledky. Pokud bude mít výsledky, nikdo se ho nebude vyptávat, kde je nebo kolik má odpracovaných hodin. Žádné vyptávání, to opravdu znělo jako něco, co by Jonasovi vyhovovalo. A s výsledky nikdy neměl problém.

„Myslím, že bys tam měl aspoň zajít a setkat se s nimi,“ navrhl Björne. „Co nejhoršího se může stát? Člověk se pořád učí.“

„Jo, možná to udělám,“ přikývl Jonas a začal sklízet nože a zavírat krabičku s máslem a tubu s kaviárovou pomazánkou. „Díky za pokec. Tak co myslíš, jsme připravení vyrazit na svah?“

„Rozhodně,“ prohlásil Björne. „Když budeme mít štěstí, dáme si oběd v chatě na vrcholu.“

„Pořád to tvoje jídlo.“

„Hele, když už jsme u toho jídla...“

„Ano?“

„Vejce. Nic víc neřeknu. Ta vejce. Jak jsi to mohl vědět? Vždyť jsi seděl na záchodě.“

„Co je s nimi?“ usmál se Jonas, jako by věděl, co přijde.

„Byla uvařená naprosto dokonale. Na vteřinu přesně.“

(3)

Nezávazné setkání s potenciálním zaměstnavatelem. Tak to označila ona, headhunterka, které se podařilo podrobit Jonase řadě testů ještě dřív, než mu vůbec prozradila, jak se ta firma jmenuje. Jonasovi se moc nelíbilo, že sám je sice dokonale prolustrovaný, ale jemu se o podniku, který o něj projevil tak enormní zájem, nepodařilo zjistit skoro nic. Ke schůzce ve firmě ho však dohnala obratnost headhunterky a jeho vlastní zvědavost. Ani na vteřinu nezapochoyboval o tom, že v testech dopadne dobře. Bylo v nich všechno možné, od hledání souvislostí mezi různými proslovy po testy slovosledu ve větách. Ale i velká spousta otázek ohledně morálky a etiky. Jak by se zachoval v různých situacích, kdyby se stalo to nebo ono. Ty testy byly ve skutečnosti jen směska filozofie, logiky a prostých analýz důsledků. Jediná zkouška, u níž nedokázal předem odhadnout výsledek, byla zkouška grafologická. Rukou moc často nepsal. Celé mu to přišlo poněkud nemoderní. Ale to je možná taky nějaký test, uvažoval Jonas. Zápěstí ho bolelo, už dávno nepopsal celý formát A4 rukou.

Teď seděl na recepci a čekal na ono nezávazné setkání. Místnost byla pěkná a její exkluzivita zároveň nijak nebila do očí. Zdi byly bílé a nábytek ze světlého dřeva. Na stěnách viselo několik diskrétních litografií v přiměřeně velkých bílých dřevěných rámech.

Za pultem recepcie seděla mladá žena, která vypadala, že nedělá vůbec nic. Zapadala mezi vybavení místnosti spořádaným, úhledným

a zcela neutrálním způsobem, který nevysílal vůbec žádné signály. Když Jonas čekal už asi deset minut na nicneříkající pohovce, žena se zvedla a se zářivým úsměvem se naklonila přes pult.

„Omlouváme se za zdržení. Vesna Dyriová si vás za několik minut vyzvedne.“

V tom okamžiku zaslechl Jonas na chodbě kroky. Blížila se k němu vysoká, urostlá žena s přátelským výrazem ve tváři a přívětivě rozevřenou náručí. Ústa s lesklými bělostnými zuby byla v její hubené tváři příliš velká. Určitě běhá dlouhé tratě, pomyslel si Jonas a narovnal se, aby udělal dobrý první dojem.

„Jonas Ramm, že? Prosím za prominutí. Musela jsem vyřešit jednu neodkladnou záležitost. Jmenuji se Vesna Dyriová.“

Vesna Dyriová sevřela Jonasovi pravou ruku a stisk zpečetila tím, že na ni položila ještě levici. Držela jeho dlaň pevně a dlouho a Jonas přemýšlel, jestli to patří k testu. Odpověděl jí stejně silným sevřením a čekal, až ho Vesna pustí.

„To vůbec nevadí,“ odpověděl pak. „Trochu jsem si prohlédl vaše hezké fotografické knihy. Stockholm je opravdu krásné město.“

„Ano, naprosto úžasné, že? A my, co tady bydlíme a žijeme, máme vážně štěstí. Jonasi, vítejte v Apiseku!“

Vesna položila jednu ruku Jonasovi na záda a druhou mávla směrem k chodbě, aby mu naznačila, že má jít s ní. Prošli okolo řady zavřených dveří k místnosti úplně vzadu. Vesna se sklonila a podívala se do skeneru oční duhovky.

„Tyhle přístroje jsou bohužel dělané pro trpaslíky,“ prohodila k Jonasovi ve chvíli, kdy to v zámku cvaklo a elektrický motorek otevřel dveře.

Okna místnosti nacházející se v rohu budovy vedla do dvou světových stran a propouštěla plno světla. Za sklem viděl Jonas koruny stromů v parku Humlegården. Vypadaly pokrouceně a trochu suše. Předjaří dosud drželo město v pevném sevření.

„Posad'te se,“ pobídla ho Vesna a ukázala na křeslo vedle kachlových kamen. Sama se usadila na pohovku na protější straně dlouhého skleněného stolu. Popotáhla si krátkou sukni, která jen taktak zakrývala její mohutná, ale svalnatá stehna.

„Říkala jsem si, že můžeme začít tím, že vám o Apiseku něco málo povím. Kolik toho o nás víte?“

„Skoro nic,“ odpověděl Jonas. Vezměte to klidně od začátku.“

Měl dojem, že se na něj Vesna zadívala trochu podezřívavě, a napadlo ho, že asi nebylo nejchytřejší přiznat, že neví nic o firmě, která ho sem přilákala jako experta na výzkum. Rychle se opravil:

„Chtěl jsem říct, že si rád poslechnu, jak se prezentujete.“

Vesna přikývla, vzala ze stolu karafu vody a nalila do dvou sklenic.

„Dáte si kapku vody? Já piju hodně vody. Člověk by měl vypít několik litrů denně. Udržuje to v chodu ledviny.“

Opřela se na pohovce a založila si ruce za hlavou. Blůza s krátkým rukávem se jí na prsou napjala a pevné bledé tricepsy zasvítily v kontrastu s jejím dohněda opáleným obličejem a křiklavě rudými rty.

„Můj táta, Goran, tuhle firmu založil na začátku osmdesátých let. Pocházel z Bělehradu, ze státu, který se tehdy jmenoval Jugoslávie. Dnes je to Srbsko, jak jistě víte. Pracoval tam pro švédskou stavební společnost, která měla obchodní záměr vybudovat v diktaturách v celé východní Evropě a Arábii systémy podzemních bunkrů. Její vzestup začal se strachem z velké jaderné války a až do pádu železné opony se podnikání dařilo. Pak ale tenhle typ rozpočtů z celého světa přes noc zmizel. Když se pod Bělehradem budovaly Titovy bunkry, Goran dělal manažera celé stavby. Jakmile však na konci sedmdesátých let začalo diktátorovi selhávat zdraví, táta se rozhodl přestěhovat sem. Právě založil rodinu a chtěl pro mě i mámu maximální možné bezpečí. Domníval se, že Tito se Jugoslávii pokusí udržet pohromadě, ale bez něj se stát rozpadne. A měl pravdu, i když to trvalo ještě deset let. Mezitím se

táta stal nezávislým poradcem jedné skánské cementárny a začal pro ni vyvíjet bezpečnostní řešení. Za jeho působení naše poradenská firma pomalu, ale jistě rostla. Ze své pozice ředitele Apiseku odešel Goran před necelým deseti lety, ale pořád ještě má důležitou roli... klidně tomu můžeme říkat inspirátor. Pokud tady začnete pracovat, neuniknete mu,“ řekla a první část představení podniku zakončila hlasitým, ale srdečným smíchem.

Potom mu popsala firmu a postupné změny, k nimž dochází od chvíle, kdy na pozici ředitelky nastoupila ona. V současnosti je největším zdrojem příjmu Apiseku poskytování informací, i když oddělení bezpečnostní techniky je pro jejich značku také dosud důležité. Popptávka po monitorování a dozorování se jen zřídka snižuje. Ale skutečným motorem růstu jsou pro ně inteligentní informace.

„Informace je vlastně nesprávné slovo. Vede k představě, že našim klientům prodáváme balík písmen a číslic. Takový druh obchodu ale my neděláme. My nabízíme znalosti. Informace povýšené na exkluzivní vědění a analyzované Apisekem mohou mít pro toho, kdo má odvahu, schopnosti a rozpočet na to, aby je využil, daleko vyšší hodnotu.“

„Teď si ale popovídáme o vás, Jonasi,“ prohlásila Vesna poté, co mu sáhodlouze popsala, jaké profese v Apiseku mají a na jaké typy úkolů se specializují. Třikrát zdůraznila, že všechno, co se u nich děje, je v mezích zákona, což Jonasovi připadalo jako minimálně dvakrát víc zdůrazňování, než bylo potřeba.

Vesna se na pohovce narovнала a naklonila se ke stolu.

„Začneme tím nejméně příjemným. Jaké jsou vaše nejhorší vlastnosti?“

„Ha!“ zvolal Jonas s hraným překvapením. „To se budu muset na chvíli zamyslet. Co by to tak mohlo být? Není snadné se takhle sám na sebe podívat.“

„Samozřejmě. Ale co vás napadne jako první?“

„No,“ pronesl Jonas váhavě, „asi to, že jsem nesmělý.“

„Povězte mi o tom víc.“

„Ne že bych se bál mluvit s lidmi, to ne. Jde spíš o to, že potřebuju lidi dobře znát, než se jim odvážím otevřít. I když vím, že přede mnou stojí dobrý člověk, do poslední chvíle čekám, než mu dám něco ze sebe.“

„Proč je to problém? A jak víte, že to je dobrý člověk?“ zeptala se Vesna a dolila Jonasovi vodu.

„Můj problém – a svým způsobem i výhoda – spočívá v tom, že dotyčný si většinou myslí, že jsem naprosto nezajímavý. Ale občas, když někomu úplně nevěříte, bývá fajn, že na vás nezačne vyzvídat. A jak vím, že to je dobrý člověk? No, to se přece pozná, ne?“

„Ne, to tedy ne,“ odvětila Vesna. „Většina lidí mluví s kýmkoli o čemkoli. Myslí si, že všichni jsou v hloubi duše hodní a dobří... A tak podobně. Byl jste vždycky nesmělý?“

„Začalo to na konci prvního stupně. Určitě jsem to v sobě měl i dřív, ale tehdy moje nesmělost doopravdy rozkvetla. Nebo spíš ‚propukla‘, to je výstižnější výraz.“

„Chápu,“ řekla Vesna a najednou se na Jonase podívala jaksi jinak. Jako by se svými černými očima, které metodicky hledaly skulinu v nějaké neviditelné ulitě okolo Jonasovy hlavy, pokoušela prohlédnout jeho integritu.

„Zajímavé. Co se tehdy stalo? Něco konkrétního?“

„Obvinili mě z něčeho, co jsem neudělal. Musel jsem jít k řediteli a odpovídat tam na spoustu otázek. Naučilo mě to na sebe neupozorňovat. Moji rodiče to označovali za nesmělost, ale podle mě to byla, a pořád je, spíš otázka přežití. Jak jsem říkal, před lidmi, kterým věřím, nejsem nesmělý nikdy.“

Na okamžik se rozhostilo ticho. Jonas vyčkával. Vesna se tvářila zamyšleně a několika prsty si mnula tvář a bradu, jako by ji svédilo strniště.

„Jste adoptovaný, že?“

„Ale, vy jste si mě teda proklepli důkladně. Ano, je to tak. Moji rodiče mě adoptovali, když jsem byl ještě hodně malý.“

„Co víte o svých biologických rodičích?“

„V podstatě nic.“

„Copak vás to nezajímá?“ podivila se Vesna. „Mělo by. Já jsem si jako malá často představovala, že jsem adoptovaná. Dokonce jsem to tvrdila i svým rodičům. Nakonec toho už měl Goran po krk, a tak předstíral, že tu hru hraje se mnou.“

„Ne, mě to nikdy nijak zvlášt' nezajímalo. Máma a táta byli odjakživa skvělí rodiče. Ti, co mě opustili, měli nějaký problém, kvůli kterému se o mě nemohli starat. Tak jsem to alespoň pochopil. Možná to byli fetáci nebo tak něco. Je mi to jedno. Jsem takový, jaký jsem, díky mámě a tátovi. Nejdřív to byli moji pěstouni, ale po několika letech mě adoptovali, protože biologičtí rodiče na mě nevznesli nárok. Dokonce ani nežili ve Švédsku, jestli jsem to dobře pochopil. Prostě beze stopy zmizeli. Ale co, dostal jsem veškerou lásku, kterou dítě potřebuje. Kdo chce vědět, jaké temné dědictví se skrývá v jeho genech? Prostředí je to jediné, co z dlouhodobého hlediska něco znamená. Řeknu to takhle: zdědil jsem to nejlepší možné prostředí.“

Jonas byl zvyklý obhajovat kvality svých adoptivních rodičů a v současnosti už to dělal automaticky, aniž by se přitom nějak dojímal. Nehodlal se stát takovým tím adoptovaným dítětem, které se rozhodlo, že celý život pro něj bude boj ve snaze pochopit nepochopitelné.

„Hm... to rozhodně ano,“ řekla Vesna, natáhla krk a mírně pokývla hlavou. To vypadá spíš jako odmítavé zavrtění než souhlasné přikývnutí, pomyslel si Jonas.

Chvíli si ještě povídali o Jonasově dětství a dospívání. Také o jeho studiích v Lundu a o tom, co ho na práci v Daňovém úřadu nejvíc baví. Čím si Jonas myslí, že Úřadu přispívá? Čím si jeho kolegové myslí, že přispívá?

Jonas se nedokázal rozhodnout, jestli je Vesna někdo, komu může věřit. Jistě, působila příjemně a šlechetně, Jonas však měl zároveň pocit, že ví daleko víc, než dala za celou dobu najevo. Jako by spousta otázek v pohovoru byla čistě rétorická, vymyšlená spíš proto, aby Vesna mohla zhodnotit, *jak* Jonas odpoví, než jaká fakta jeho odpověď obsahuje. Pocit, že neví, jak na tom s Vesnou je, mu přišel zvláště cizí; lidi obvykle dokázal odhadnout poměrně rychle. Zároveň mu na její cizosti přišlo něco lákavého. Jak toho o něm Vesna může tolik vědět? Nebo jen dokáže *působit* dojemem, jako by měla obrovské znalosti?

Když se schůzka nachýlila ke konci, Vesna vstala z pohovky a postavila se k oknu. Potom se posadila na dlouhý mramorový parapet a založila si ruce na prsou.

„Máme vás v hledáčku už poměrně dlouho. Apisec má ve zvyku... hledat talenty. Je to jedna z Goranových specialit. Má na to čich. Vaše – budeme tomu říkat nadání – by pro nás v Apiseku mělo velkou hodnotu. Také se domnívám, že vaše schopnosti by se tady mohly rozvíjet zcela novým způsobem.“

„Aha... Jaké schopnosti máte na mysli?“ zeptal se Jonas, který se rozhodl zůstat sedět na pohovce, i když Vesna vstala.

„Myslím, že víte, o čem mluvím. Vaše intuice je nezpochybnitelná. Domnívám se, že dokážete zacházet s informacemi s takovou přesností, jakou je obdarován jen málokdo. Včasná brzká analýza může být pro projekt rozhodující, nejen pro jeho rozpočet, ale i konečný výsledek. Časová úspora...“

„Jaké druhy úkolů bych dostával? Kdybych tady začal pracovat.“

„Měl byste poměrně volnou ruku. Většinou je nejlepší převzít od nějakého služebně staršího poradce část úkolu a potom následně sám řešit klientovy otázky. Klient je na vašich službách zcela závislý, tím pádem je jen na vás, co přesně budete dělat. Pracujete, kdy a kde

chcete, i když naše poradce samozřejmě rádi čas od času vidíme. Osobní setkání je pořád nejlepší způsob předávání zkušeností.“

„Můžete být ještě o něco konkrétnější?“ požádal ji Jonas.

„Myslím, že byste mohl začít s některými mými vlastními klienty. Mám tady například několik zainteresovaných subjektů, které chtějí vyšetřit následky té spousty deregulací, k nimž za posledních dvacet let ve Švédsku došlo. V oblasti školství a zdravotní péče získávají obrovské množství zakázek mezinárodní soukromé investiční společnosti. Ale jen málokdo má úplný obrázek o tom, jak tyto společnosti zachází se svým ziskem, a také o tom, jestli státní a obecní procesy hodnocení těchto zakázek nejsou... jak to říct... prostě nevlastenecké. Veřejné zakázky představují mnohamiliardový průmysl stejně mlhavý jako italská fotbalová liga. Švédům ale uplácení nejde. Jako úplatek přijmou rekonstrukci chaty za několik set tisíc a zároveň odevzdají peníze v hodnotě stovek milionů nebo dokonce miliard. V případě takhle malých částek je obtížné dohlédnout až na konec řetězce a dokázat, že šlo o úmyslný úplatek. Švédsko je pro mezinárodní podvodníky něco jako Klondike.“

„Můžete mi uvést jméno nějakého typického klienta, který tyhle informace kupuje?“ zeptal se Jonas.

„Ne, jména nikdy nesdělujeme. Dokud vás nezaměstnáme. Finta je v tom, že oni si od nás ve skutečnosti nekupují informace. Platí nám, abychom byli na jejich straně. Z formálního hlediska nám žádnou zakázku nezadávají, to by pak nevypadali dobře. My tomu říkáme, že si předplácejí naše posudky v různých zájmových oblastech. Výzkumný materiál tudíž patří pořád nám, což znamená i to, že máme právo prodat jednu a tu samou informaci několikrát. Mnohokrát, abych byla zcela upřímná. Někteří naši klienti mají vazby na politiku, jiní jsou ze světa investic nebo obchodu obecně. Našimi zákazníky jsou ale i úřady. V rozpočtech nás většinou označují za externí analýzu. Žádná z těch analýz

však není na papíře, všechno se vykazuje ústně během jednání za zavřenými dveřmi. Takže tak. Jak vám to zní?”

„Aha. Zní to celkem zajímavě. S tímhle typem šetření mám solidní zkušenosti, moje oddělení na Daňovém úřadě má totiž blízkou vazbu na policii a spoustu dalších úřadů. Pracujeme na základě toho, co úředníci označují za ‚státní mandát‘, určitě to znáte. Vlastně jsme na jedné lodi. Pokud najdeme nějaké nesrovnalosti, jen málokoho zajímá, jak jsme k nim došli. Úřad pro hospodářskou kriminalitu se zrovna dvakrát nepřetrhne, aby Daňovému úřadu kladl nějaké nepříjemné otázky, mám-li to tak říct. Děláme to pro dobro všech a podle mě to je v pořádku, za předpokladu, že jde o prospěch občanů. Jaké mi ale nabízíte podmínky, myslím dovolenou, mzdu a tak dále?“

Vesna Dyriová opět zvláštěně přikývla a znovu se posadila na pohovku. Z tácu na stole si vzala bonbon a pečlivě ho vybalila z papírku.

„Hm... Karamelka Ako. Čokoláda, smetana a máta. Švédská klasika. Dnes se dají sehnat jen obtížně. Kupuju si je přímo v malé výrobě cukrovinek v Helsingborgu. Jsou skoro stejně tak dobré, jako když se ještě prodávaly na trhu, i když trochu moc měkké. Jakoby moc čerstvé. Za mého dětství byly tužší. Ano, po sladkém se můžu utlouct. Ptal jste se na dovolenou... no, na tu si můžete odjet, kdykoli budete mít čas. Podstatné je, abyste našim klientům dodával ty správné informace. Měl byste nám říct, kdy a na jak dlouho odjíždíte, dělá to tak většina zaměstnanců, i když to po nich formálně nevyžadujeme. A vaše mzda. Jestli... Opakuji, *jestli* se rozhodneme nabídnout vám u nás práci, začnete na mzdě dvojnásobné oproti vašemu současnému platu. Navíc máme vcelku atraktivní bonusový systém. Přejeme si, aby od nás nikdo neodešel. Nejlépe nikdy.“